

40,216

FELTÉRMEGVEI NAPLO

Működési árak

Helyben:		Világban:	
1 hónap	1 K.	1 hónap	1:50 K.
3 hónap	3 K.	3 hónap	4:50 K.
6 hónap	6 K.	6 hónap	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megtisztít minden hétköznap este
8 óráig.

Cseccsemjé és kiadóhivatal:

Bazsi István-utca 1.

SZEKESFEHÉRVÁR.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjazásában szerint.

Felölös szerkesztő és lapfajlagos: Baranyay Lajos.

Egy doktor

erdőn keresztül kocsin utazott hazafelé. Hirtelen két haramia tör elő egy bokorból, megállítják a lovakat, kihúzzák a doktort a hintóból, kifosztják és hegyibe elvezik püfölni, nagy kegyetlenül. A kocsisak nyugodtan nézi. Csak mikor már félholtra verték a száját, ügrik le a bakról és hatalmas ökölcsepásokkal szétveri a zsványokat. Mikor a doktor magához tért, keserű szemrehányásokkal illette a kocsisát, hogy miért nem sietett mindjárt a segítségére.

Hja, doktor uram, — felelte amaz — előbb tűzbe kellett jönnöm, mert csak akkor vagyok erős.

Mi katolikusok szintén addig vártunk, míg ellenfeleink a rossz sajtó cséplőrúdjaival félholtra nem püfölték a mi keresztény becsületünket. Hisz mik voltunk mi nekik és mik vagyunk még mindig fölséges világnézetünkkel, évezredek országok jólétét, népek boldogságát alapozó tradícióinkkal? Szellemi nullák, akiket mellőzni lehet és kell. Az ellenes sajtó gyártotta közvélemény agyonhallgatja érdemeinket, agyonhallgatja a lángelmét, a művészt, a tudóst, ha kimondottan keresztény. Jaj a nyíltan katolikus férfiúnak, mert biztosan kibojkoltálják a befolyásos helyekről. Jaj nekünk, ha tömörülünk, jaj ha mozogni merünk! A mi helyünk a kuckó és a nevünk: hallgass. Mert ha fölvilágosítjuk a népet, demagógok vagyunk; ha keresztény türelmeire intjük, népbűbítást kiáltanak. Ha nem engedjük vallási jogainkat és meggyőződéseinket a fekete sárba tiportatni, türelmetlenséget ordítanak. Egyszóval arcul ütnek és ha panaszkodni merünk, durván ránk förmednek: „Mit, hát még ezt sem szabad?”

Igy verte félholtra a rossz sajtó keresztény becsületünket. Végre tűzbe jöttünk és leugrottunk a bakról. A kis Herkules már fejlődik, izmosodik. már birokra kél és hatalmasan

osztogatja ökölcsepásait. A keresztény öntudat ébred. És ha ez egyszer fölébredt, akkor Sámsonnal az ellenség várkapuit is kiforgatjuk a sarokaiból.

Azért egyet nem szabad tennünk. Nem szabad folyton csak nyugalom után sóhajtozva lapulnunk és rossz szemmel nézünk valahányszor egy életrevaló lapban harcias cikk alakjában csap az ellenség fejére az igazság. Nem szabad folyton a béke olaját lobogtatni, nem szabad a régi igazság ellenére háromféle Egyházhoz: a diadalmas, a szenvedő és a vitézkedő Egyházhoz — még egy negyediket is csatolni: az alvó Egyházat.

Csatatereink hírei.

Az ántánt gögje.

A régi essztendő utolsó napján érkezett meg az entente válaszcseccsemje. Briandó a szomorú dicsőség, hogy ezt az angol fogalmazványt átnyújtotta a párisi amerikai nagykövetségnek. Maga a jegyzék formájában elutasító és leginkább a háború keletkezésének okait felelő, polemizál velünk. Így például egy olyan héhetárgyalás hajnalán, amely hosszú időre hivatva volna az összes európai államok ügyeit rendezni, az entente jegyzékének egyharmadára csak a belga kérdéssel foglalkozik. Szofizmak, köntörfalazások gyűjteménye ez a jegyzék, és nem átálja kimondani, hogy egy történelmi óra sulya és felelőssége alatt utasítja el a békeajánlatot.

Olaszok a béke mellett.

Az olasz szocialista pártvezetés buzgón dolgozik a gyors békekötés érdekében, a nyílvanosságunk szánt nyilatkozatait azonban a cenzura elnyomja. A szocialdemokrata képviselőket is összehívták, hogy hozzanak határozatot politikai lépések megtételére dolgában.

Az oláh leverése sikerral halad.

A román síkságon harcoló szövetséges hadsereg az ellenséget utóvédharcok közt a Brailától délnyugatra, továbbá a Rimnicul Sarat és Foksani közt

félúton előre elkészített állásába szorították vissza.

A Zabola—Naraja és Putna első völgyében Raiz altábornagy csapatainak támadása sikeresen halad előre.

Az anyák körének fontossága.

Az anyák köre Székesfehérvárott.

Örömmel vesszük, hogy nálunk is mozgalom indult meg az anyák körének megalakítására. Ez alkalomból nagyon időseknéket tartjuk az alábbiaknak elmondását.

A helytelen táplálás.

Magyarországon évente 100,000 gyermek pusztul el egy éven alul és pedig olyan, aki egészségesen született és egészségesen felnevelkedhetne, ha az anyja tudatlansága, helytelen spórtatási módja és a tulkorán kezdődő mesterséges táplálás meg nem ölné. Tudjuk azt is, hogy e szegény, munkától elcsigázott anyák nevelik maguknak a nyűgös, éjjel nappal síró gyermeket, akit aztán nem is szerethetnek oly önfelédten, hiszen a rajaból nappali munkaidejüket és éjjeli pihenőjüket.

Szomorú ironiája a sorsnak, hogy a születése percétől észszerűen nemmi uri cseccsemével jótörően semmi vesződség nincs. Nappal csendesen megvan ágyacskájában és csak rendes szópási idejében jelentkezik éhsége. Az éjjel nyugodtan átlussza, mert soha nem kap enni, nincs miért felébrednie. A szegény proletár cseccsemő ellenben jótörően születése percétől szopik, mikor egyet nyíllan, a túltáplálás gyomortelhelés idéz elő, a gyerek sír, nosza hurcolják, teát adnak neki, jó cukrosat, ami még nagyobb csikarást idéz elő, szóval egy áldatlan circulus-viciosusban keringenek anya és cseccsemő és az elarbolja mindkettőjük nyugalmát. Amint az ujszülött az első nyugodt éjjelen (minden ujszülött végigsírja az első pár éjt tógymnasztika céljából) szópáshoz jut egy rákap, hogy többé alig lehet leszóztatni.

Aztán itt van a másik baj: a korai etetés válogatás nélkül! Erre nézve csak ama szembeszökő tapasztalatra utalunk, hogy az egy éven aluli halálzási arány legkedvezőbb a földhözragadt szegény rüthességnél és legkedvezőtlenebb a gazdag Bácskában a televény Bánáiban. Miért? Azért, mert a rüthességnél anyam

ad cseccsemőjének egyebet esztendő koráig anyatejével, nem eteti zsemélével, mert magának sincs, míg a jómódu délvidéki asszony nem sajnál pár hdnapos cseccsemőjétől se klácsot, se cukrot, se fölött káposztát.

A rossz egészségi viszonyok.

Aztán itt van a harmadik nagy baj, a soha nem szellőztetés! Ez hozza magával a speciális magyar anamnézist, amely a nyári magas halálzási arányszám tetejébe még egy magas tavaszi arányszámot iktat. Nálunk a forró nyári hónapok magas százaléka mellett, amiből a legtöbb emésztőszervek bántalmiból ered, csaknem hasonló magas a márciusi és áprilisi halálzási arány, s ez főképp a légzőszervek betegségekől származik. Miért? Mert az ősz óta szellőztetett szobában annyira erőltetnek a levegőtől, napról elzárt kisédek, hogy tavaszra egy nátha is halált hoz rájuk.

Ha már most ismerjük a magyar cseccsemőhalandóság okait és egyhangulag aláírjuk ama szomorú és az intelligenciájára szegényteljes megállapítást; hogy Magyarországon nem annyira mélyenjáró és így nehezen kiküszöbölhető ok; a nők gyári munkája miatt általánosan terjedt mesterséges táplálás, hanem a magyar anya tudatlansága oka az indokolatlanul nagy cseccsemőhalandóságnak, lehetetlen, hogy mindnyájunkat át ne hasson az a ellenállhatatlanul vége, az a sürgető kötelezőerő, hogy minél előbb, inkább ma, mint holnap megkezdjük a magyar anya nevelését.

Az Orsz. Kat. Növendő Egyesület a következő módon szervezte meg az Anyák Körét. Először is megbízható nőket képeztetett ki a Fehérvári Egyesület Cseccsemő-kórházában. Mikor az első négy ilyen cseccsemőgondozónő ki volt képezve, az egyesület meghívta az édesanyákat kis gyerekeikkel együtt.

A gondozónő sorra látogatja az anyákat és megvizsgálja őket a megnyitási ünnepélyre. Helyiségül szolgálnak az iskolahelyiségek. Hosszu asztalok mellé telepítenek az anyák, karjukon a cseccsemők, jobbról fogva szóknyáját a járnitűd, balról a másik. A nagyobbacska a szomszéd szobában játszanak egy-egy patroness vezetés mellett, a nagy lányok pedig ismét másik helyiségekben folytatják leánykori életüket.

A terem egyik végében van felállítva a cseccsemő-medeg és a cseccsemő ápolásához szükséges egyéb szerek. A jelentkező anyák beíratkoznak, a cseccsemők

Egyes száma ára 4 fillér.

ORSZÁGOS KÖNYVTÁR
Helyettesítő Növendéklapja
1917/18 1083 sz.

Első két előadása szerdán és csütörtökön lesz. — Pénteken a fiatal Ruttkaynak ezidei nagysikerű vigjátékát lesz alkalmunk megismerni. A „Keringő” elsőrendű szereposztásban a címszerepben Hevessy Mariskával várja a bemutatót. Szombaton és vasárnap a legszebb daljáték, Sulamith kerül bemutatóra.

Heti műsor:

Kedd: Kisasszony férje. Vigjáték.
Szerda: Bolond. Operett.
Csütörtök: Bolond. Operett.
Péntek: Keringő. Vigjáték.
Szombat: d. u. Páholy. este Szulamith.
Vasárnap: d. u. Tatárjárás. este Szulamith.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Két filmszenzáció. Az Uránia e héten január 3 és 4-én Olga Desmond táncosné legszebb filmjét, a „Dohánygyár szepét”, 5 és 6-án pedig Asta Nielsen kitűnő alakítását a „Szerelm bolondját” hozza színre. Mindkét film szenzáció számba megy. Az első egy irodalmi nivón álló 5 felvonásos dráma, tele a legszebb és újszerű táncokkal, a másik Asta Nielsen csodás tehetségét tárja elénk és 6 felvonáson keresztül elragadtatással nézzük gyönyörű játékát. Mindkét film elsőrangú, a fotográfia újszerű, a beállítás pedig mesteri. Kőznep 2 előadás fél 7 és fél 9-kor. — Jegyek elővetelben Ullmann I.nél kaphatók.

Az Apolló mozgószínház hírei.

IV. Károly király koronázási ünnepélyét megőrzítő filmet, melyet kizárólagos joggal a Kino Riport hozott forgalomba, mint már jeleztük, a helybeli Apolló megszerezte előadásra. A történelmi nevezetességű nagyszerű filmet, mely a káprázatos fényű, csodálatos ünnepséget gyönyörűen tükrözi vissza, f. hó 8, 9 és 10 én mutatja be az Apolló színház. Jegyek már most válthatók Krausz Verona tőzsdéjében és este 6 órakor az Apolló pénztáránál.

Önkéntes árverési hirdetés.

Néhai özv. Trukkensitz Józsefné sz. Vinc Katalin hagyatékát képező és a székesfehérvári 1775 sz. tkv. betétben A l. 1—2 sor. 2571. 2572. hrszám alatt felvett Zámoly-utca 63. sz. alatti lakóház, továbbá ugyanazon betétben a l. 4 sor 7372. hrszám alatt felvett és az **András-gyepi dűlőben levő 2. hold 1887 □-öl területű buzafölde** az örökösök által a legtöbbet ígérőnek önkéntes árverésen eladtni fog.

Az árverés határideje 1917. évi január hó 15-ének d. e. 9 órája. Az árverés helye dr. Molnár János ügyvédi irodája Nádor-utca. (Nagy Sándor utcával szemben) és ott a vételarra és árverési feltételekre nézve bővebb felvilágosítás nyerhető.

Dr. Molnár János
ügyvéd.

Székesfehérvár szab. kir. város polgármesterétől.
6412|1916 közel. szám.

Hatósági hirdetés.

Felhívjuk a kereskedőket, hogy petróleumot csak jegy ellen szolgálhatnak ki és jegyekkel 8 napon belül számoljanak el.

Városi hatóság.

Széchényi sz. kir. város polgármesterétől.
6413|1916. közel. szám.

Hirdetés.

A már hirdetés és a közönség által megkedvelt hal-konzerveken kívül, füstölt és göngyölt heringet hoztunk, s azokat a városi boltban árusítunk.

Közélelmezési hivatal.

PROHIBITIO

Budai ut 38. sz. alatt levő sarokház szabadkézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.

Tanulót felvesz Koháry József asztalos, Háltér 3. Ponty-épület.

Egy bolti szolgáló felvétetik Knazovitzky divatruházában.

Szabás, varrás és a rajzolásban alapos oktatás nyerhető Urbán Margit tanintézetében Ybl Miklós-utca 14.

Ezerholdas BIRTOKOT

keresek megvételre.
Bővebbet a kiadóhivatalban

Jótállás a biztos eredményért.

Reitter Oszkár

nagybecseréki ny. főkapitány és fajbajori-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

PATKÁNIN

patkányirtó-szer, (nem mérge) emberre és háziállatokra nem ártalmas és fölülmul minden más irtószer.

I DOBÓZ ÁRA 2 K,

elegendő körülbelül 80 patkány kirtásához. Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás, ismertető prospektus, abban is van írva, hogy k ültető gazdaságban hány adag használandó, kétszere ingyen küldi a

PATKÁNIN gyár vezetője Nagybecseréken.

Uránia színház. Apolló - színház.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szerdán és csütörtökön, január hó 3—4-én:

A dohánygyár szépe.

Dráma 3 felvonásban.
Újszerű táncok sorozata.

Főszereplő **Olga Desmond**

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Szerdán, január 2-án:

Corvin-filmgyár nagyszerű alkotása!

A MÉLTÓSÁGOS RABASSZONY.

Regényes történet 4 felv.

Főszereplők: Berky Lili és Ordý Árpád.

Előadások 6 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.

Hirdetmény.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. igazgatósága közhírré teszi, hogy a takarékek és folyószámlabetétek után 1917. január 1-től kezdődőleg

4% kamatot

térít meg. A tőkekamatadót az intézet továbbra is a sajátjából fizeti.

NAGY-VÁLASZTÉK: Szőrmékben!

Lányka és női velour kalapokban.
ÁLLANDÓ NAGY VÁLASZTÉK modell selyem-, bársony- szövet, és barcnet blousokban.

TRIKÓ, FÉRFI és GYERMEK ALSÓRUHÁK
Sárcipők olcsó áron kaphatók

Kovács Antalnál, Városháztér.

Értesítés. TELEFON 306.

Van szerencsém Székesfehérvár város és a vidék m. t. közönség becses tudomására hozni, hogy Székesfehérvárott Nagy Sándor-utca 11. szám alatt évek óta fennálló

vízvezetési, csatornázási, légszuszívógatási és egészségügyi berendezési vállalatomat

a Nádor-utca, a zirciiek temploma melletti

KOVÁTS-féle házba helyeztem át és hogy szolid alapon vezetett vállalatomat

konyhaberendezési és háztartási cikkek árusításával, vízvezetési és csatornázási

vállalatomat pedig e szakban a legújabb, legmodernebb igények minden kellékével bővítettem ki. — Tervekkel és költségvetésekkel díjtalanul készítek és a m. t. közönség ragyabecsű támogatását — mint eddig, — ezután is szolid üzleti elvekkel, lelkiismeretes kiszolgálással igyekszem kiérdemelni.

Telefon 306. Kiváló tisztelettel **Soós Sándor.**